

ผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคต่อพฤติกรรมการป้องกัน
อันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ของเกษตรกรไร่อ้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของ โปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกัน โรคต่อพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากการใช้ สารเคมีกำจัดวัชพืช ของเกษตรกร ไร้อ้อย

EFFECTS OF A PROGRAM APPLYING PROTECTION MOTIVATION THEORY ON HERBICIDE POISONING PREVENTION BEHAVIOR AMONG SUGAR CANE AGRICULTURAL WORKERS

จิตติมา ทับชม 5436185 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : แอนน์ จิระพงษ์สุวรรณ, Ph.D., ทศนีย์ รวีวรกุล, ปร.ศ., ณัฐกมล ชาญสาธิตพร, Sc.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ โปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกัน โรคต่อพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ของเกษตรกร ไร้อ้อย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 41 คน กลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 44 คน เลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตามเกณฑ์คัดเข้า กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรค เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามทั้งก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยสถิติ Independent t-test, Chi-square และ Repeated Measure ANOVA โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ความรุนแรงจากการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชและการรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการได้รับสารเคมีกำจัดวัชพืชมากขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .05$) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการได้รับสารเคมีกำจัดวัชพืช ความคาดหวังในผลการปฏิบัติพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีและพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .05$) และในระยะติดตามผลพบว่า กลุ่มทดลองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการได้รับสารเคมีกำจัดวัชพืชมากกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .05$) ผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะให้ส่งเสริมการรับรู้ความรุนแรงจากการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช การรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการได้รับสารเคมีกำจัดวัชพืช รวมถึงมีการติดตามกระตุ้นเตือน เพื่อให้เกิดการลงไว้ของการรับรู้และนำสู่การเกิดพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากสารเคมีกำจัดวัชพืชในกลุ่มเกษตรกร

คำสำคัญ : แรงจูงใจในการป้องกันโรค / พฤติกรรม การป้องกัน / เกษตรกร ไร้อ้อย / สารเคมีกำจัดวัชพืช

EFFECTS OF A PROGRAM APPLYING PROTECTION MOTIVATION THEORY
ON HERBICIDE POISONING PREVENTION BEHAVIOR AMONG SUGAR
CANE AGRICULTURAL WORKERS

JITTIMA TABCHOM 5436185 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ANN JIRAPONGSUWAN, Ph.D.,
TASSANEE RAWIWORRAKUL, Ph.D., NUTKAMOL CHANSATITPORN, Sc.D.

ABSTRACT

This quasi-experimental study was designed to evaluate the effects of a program applying Protection Motivation Theory on herbicide poisoning prevention behavior sugar cane agricultural workers. Purposive sampling was used to collect data. The 85 samples were divided into two groups. The 41 samples were experimental and 44 samples were a comparison group. The experimental group received activities based on the application of Protection Motivation Theory on herbicide poisoning prevention. Data were collected by using questionnaires before intervention, after intervention and follow-up intervention. Data analysis was performed by using percentage, mean, standard deviation Independent t-test, Chi-square and Repeated Measure ANOVA. Significant level was set at 0.05.

Results reveal that after intervention, the experimental group had higher mean scores of perceived severity of herbicide and perceived probability of getting herbicide than before intervention, which showed the statistical significance difference (p -value $<.05$). When comparing between the two groups at the post-test period, the experimental group had a higher mean score of perceived probability of getting herbicide, response efficacy of behavior of using herbicide, self-efficacy of behavior prevention of using herbicide and herbicide poisoning prevention than those of the comparison group, with showed the statistical significance difference (p -value $<.05$). At the follow-up period, the experimental group had higher mean scores of perceived probability of getting herbicide than the scores they did at the post-test period, which showed the statistical significance difference (p -value $<.05$). Findings from this study suggested that the perceived severity of herbicide, perceived probability of getting herbicide and boosting will continue to be recognized to promote pesticide poisoning prevention behavior in agricultural workers.

KEY WORDS: PROTECTION MOTIVATION THEORY / PREVENTION BEHAVIOR /
SUGAR CANE AGRICULTURAL WORKERS / HERBICIDE

199 pages